

A MAGYAR METEOROLÓGIAI TÁRSASÁG HÍREI

Rovatvezető: Maller Aranka

Rendezvényeink 2009. október 1–december 31 között

Előadó ülések, rendezvények:

Október 8–10.

VI. Erdő és Klíma Konferencia, Nagyatád
(MMT, NYME Környezet- és Földtudományi Intézet, ERTI, OMSZ közös rendezésében)
Beszámoló a Légkör hasábjain.

Október 29.

Dobosi Zoltán emlékülésen búcsúztunk a professzor úrtól.

Az elhunyt kollégánkra emlékeztek: Bartholy Judit, Mezősi Miklós, Felméry László, Dunkel Zoltán feljegyzését Gyuró György olvasta fel és Ambrózy Pál.

November 2.

Mészáros Zoltán: Ősi indián kultúrák földje, Mexikó
(MMT Szombathelyi Csoport rendezvénye)

November 4.

- **Komjáthy Eszter** (a 2008. évi Hille díjas): A troposzférikus ózon hatásai az élő környezetre, az ózonterhelés modellezése, kapcsolatok a klímaváltozással
- **Fodor Zoltán:** AMO – az Atlanti-óceán felszíni vízhőmérsékletének több évtizedes oszcillációja
(MMT Róna Zsigmond Ifjúsági Kör rendezvénye)

November 10.

- **Varga Zoltán:** Agrometeorológiai kutatások új kutatási irányai Mosonmagyaróváron
- **Gombos Béla:** Agrometeorológiai oktatás-kutatás Szarvason a Szent István Egyetem Víz- és Környezetgazdálkodási Karán
(MMT Agro- és Biometeorológiai Szakosztályának rendezvénye)

November 19–20.

35. Meteorológiai Tudományos Napok
Téma Műholdmeteorológia

November 24.

Vig Károly: Egy változó ország, egy változó világban: Irán
(MMT Szombathelyi Csoportjának rendezvénye)

November 30.

- **Gaál Áron:** Időjárás-előrejelzési módszerek napjainkban
- **Kolláth Kornél - Nagy Andrea:** Szaharai eredetű por Közép-Európa felett
(MMT Róna Zsigmond Ifjúsági Kör rendezvénye)

December 1.

Kúti Zsuzsanna: A magyarbarát Szkander Bég hazája: Albánia
(MMT Szombathelyi Csoportjának rendezvénye)

December 1.

- **Szépszó Gabriella** (OMSZ): Energetikai célú nagyfelbontású magassági szél-előrejelzések az ALADIN modell segítségével.
- **Stelczer Balázs** (Lég-Áram Alapítvány): OMSZ-szél-prognózis alapján történő villamos energiatermelés előrejelzésének gyakorlati tapasztalatai.
- **Gyöngyösi András Zénó, Weidinger Tamás** (ELTE): WRF modell alkalmazása szélenergetikai becslésekben.
- **Romhányi Zoltán** (MAVIR): A szélenergiából előállított villamos áram becslése a közeljövőben: elvárások, tervek.
(MMT Nap és Szélenergetikai Szakosztálya, az MTB Légköri Erőforrás Munkabizottsága és a Magyar Szélenergia Társaság közös rendezvénye)

December 1.

Major György: Éghajlatváltozás, Milankovics, Bacsák, szkeptikusok
(MMT Pécsi Területi Csoport és az MTA PAB Környezettudományi Szakbizottsága közös rendezvénye)

December 10.

MMT 2009. évi záró-közgyűlése

Az ülés programja

- A Közgyűlés megnyitása
- A határozatképesség megállapítása
- Megemlékezés elődeinkről (Mezősi Miklós)
- A Milankovics-múzeum megnyitása (Dunkel Zoltán)
- A Közgyűlés újbóli megnyitása, a jegyzőkönyv vezetése és hitelesítése
- A közvélemény felmérés eredményei (Maller Aranka)
- A HILLE-Díj pályázat eredménye és a díj átadása (Major György)
- A 2010. évi Vándorgyűlés tematikája (Mika János)
- Tájékoztató hazai és nemzetközi eseményekről (Major György)
- Az alapszabály módosítása (Maller Aranka). A tervezett és többszörösen megvitatott szöveg az emailben küldött meghívókhöz mellékelve, illetve a titkárságon megtekinthető.
- Hegyfok Kabos Emlékrem bizottság megalakítása. Felkérés a társasági kitüntetések javaslatainak elkészítésére a következő választmányi ülésig.
- A Közgyűlés bezárása

December 14.

Emlékkülés Péczy György születésének 80. és halálának 25. évfordulója alkalmából

Program:

- Makra László: Péczy György életútja és szakirodalmi munkássága

- Károly Csaba: Péczy György és a makroszoptikus tipizálás
- A Péczy György munkássága bemutatására hirdett poszter pályázat eredményhirdetése (MMT Szombathelyi Csoportjának rendezvénye)

ÉVFORDULÓK – 2009

100 éve született

Kakas József

Zalaegerszeg, 1909. július 31. - Budapest,
1994. október 4.

Klimatológus, állomáshálózat- és expedíciós mérések szervezője, éghajlati szakértő, kiadvány- szerkesztő

A zalaegerszegi nyomdászcsalád fia Nagykanizsán, a Piarista Gimnáziumban érettségizett és már középiskolás korában elsajátította a tipográfiai ismereteket, (aminek jó hasznát vette későbbi pályafutása során).

Piarista tanárnak készülve teológiát tanult a Rend váci noviciátusában, de végül civilként szerezte meg földrajz-történelem szakos diplomáját a Pázmány Péter Tudományegyetemen. Különösen nagy hatással voltak rá Cholnoky professzor „lennyűgöző, élményszerű előadásai a levegő fizikai földrajzáról”. Már 1932-től bejárt az Intézetbe, hogy elkészítse „A légnedvesség változásai Európá-

ban” című doktori értekezését. Ezt 1934-ben védte meg, miután a családi nyomdában személyesen készítette el a kiadványt.

1937-től önkéntes munkatársként bentlakásos észlelő a székházban, 1938-tól az Évkönyvek szerkesztője, 1940-től a csapadékmérő-, majd a klímaállomásokat szervezi és ellenőrzi (Erdélyben és Kárpátalján is, sok utazással, akkoriban még autó nélkül!). A háború alatt tartalékos hadnagyi rangban repülőterei előrejelző, majd a *Csaplak Andor* vezette, mozgó katonai rádiószondázó állomás beosztottja.

1953-tól az obszervatórium építéket szervezi (Martonvásár, Siófok, Kecskemét, Tihany). 1954-től a Klímakutató csoport, majd osztály vezetője, 1963-tól az Éghajlati és Hidrometeorológiai főosztályt irányítja. Szerkesztésében jelenik meg 1960-ban *Magyarország Éghajlati Atlasza*, majd 1967-ben a hozzátartozó *Adattár* is. Az Atlasz nemzetközi sikere nyomán az OMSZ felkérés

kap a WMO-tól több térkép elkészítésére *Európa Éghajlati Atlasza* részére, szintén Kakas József szerkesztésében (1970).

Számos írása jelent meg a hazai csapadékviszonyok, a levegő nedvességtartalma és a légáramlás témakörében, (benne a hazai szélenergia-potenciált tárgyaló, eredeti látásmódú dolgozatával). Foglalkozott a szabadvezetékek zúzmara terhelésével és szakértőként részt vett a nagyfeszültségű távvezetékek – zúzmarára optimalizált – nyomvonalának kitzűzésében is. Az éghajlati körzetekről szóló értekezésével 1962-ben kapta meg a kandidátusi címet.

1957–61 között a Balaton-kutatás néven ismert, meteorológiai terepmérések irányítója; az erről szóló összefoglaló munka 1974-ben jelent meg, „*A Balaton éghajlata*” címmel, 13 szerző közreműködésével, szintén az ő szerkesztésében. Munkásságát a kötet élén olvasható szöveg örökíti meg: „*Az expedíciós méréseket szervezte és vezette dr. Kakas József*”.

1953-tól 1968-ig az IDŐJÁRÁS technikai szerkesztője: ezen időszakban – neves külföldi szerzők bevonásával – a folyóirat tartalmilag és külső megjelenésében is megújult, (Kakas József tipográfiai ismereteinek köszönhetően). 1971-ben történt nyugdíjazását követően még több mint 15 éven át segítette a Kiadvány- és Propaganda osztály munkáját, lektorált, korrektúrázott.

A Magyar Meteorológiai Társaság Tudományos Tanácsának tagja, a Társaság *Steiner Lajos-émlékremmel* tüntette ki és kétszer is elnyerte a Szakirodalmi Nívódíjat (1971 és 1978), 1978-tól tiszteleti tag volt.

Az 1944/45-ös mobil katonai rádiószondázó állomás egykori legénysége nosztalgizál (25 évvel később); balról-jobbra: Kakas, Bucsy, Csaplak (parancsnok), Flórián